

Stev. 35

V Ptuj v nedeljo dne 27. avgusta 1911.

XII. letnik.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{3}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Kanal in električno podjetje na spodnjem dravskem polju.

(3. nadaljevanje in konec*).

V zadnjih treh številkah pojasnili smo namene, cilje, dobičke in tudi škodo, ki jih v slučaju uresničenja tega velikanskega podjetja dravsko polje dočakalo. Mi smo nismo pretravali. Celo mnogo zanimivega smo izpustili in še celo vrsto članov bi lahko objavili, ako bi hoteli vse dobičke popisati, ki bodo temu načrtu sledili. Na naša izjavljanja tudi ni noben list odgovarjal; celo najagresivnejši nasprotniki namreč uvidevajo prav dobro, da bi bilo uresničenje tega podjetja pravi mejni kamen v gospodarskem razvitku spodnjega dravskega polja.

In to je glavno! Vsi brez razlike strank in političnega mišljenja, brez razlike narodnosti in nika, vsi ki znamo pomen življenja iz ljudskega, vsakega stališča ceniti, vemo in odločno priznavamo, da nam je treba gospodarskega razvika. Le pomanjkanje tega gospodarskega razvika je krivo naraščanju splošnebede in revščine. Kaj pomaga vsa kmetova pridnost in delavnost, ako vse stoji, ako nikjer nič ne napreduje, ako je celo zemljica nevhvaležna... Ljudi se gre za gospodarski napredek, izginjati morajo vsi pomisleki in vse razlike; kajti kruha in vsakomur potreben. Priznavamo, da bi bilo politično podjetje tudi mestu in njegovemu materialnemu napredku prahvalen, v korist. Posve-

meri zaslužili. Vse to in mnogo več še je premisliti. In kdor bode to kot pametni mož premislil, ta ne bode več tistih poslušal, kateri hujskajo proti nameravanemu podjetju iz malenkostnih političnih ter strankarskih vzrokov.

Izpregovorili smo besedo, ki je bila potrebna in ki bode gotovo na plodovita tla padla. Nam osebno je čisto vse eno, kako ta cela zadeva izpada. Mi vemo, da niti najstrastnejša agitacija od te ali one strani že iz stališča cesarske postave podjetja ne more preprečiti. A želeli bi, da se vse to sporazumno in prijateljsko izvrši, kar bi bilo gotovo v splošnem interesu slovenskega in nemškega, kmetškega in mestnega prebivalstva.

Pričakujemo eventualni stvarni odgovor, naj si bode od te ali one strani. Pripravljeni smo tudi, tak odgovor v našem listu objaviti. Prepirali pa se seveda zaradi tega podjetja ne bomo. Kajti — splošni gospodarski razvitek ne vstavi nobena sila!

Politični pregled.

Cesarjev rojstni dan se je dné 18. avgusta zopet po celi državi slovesno praznoval. Ta dan je pač vedno dokaz, s kako vročo ljubeznijo se spominjajo vsi avstrijski narodi svojega silovskega vladarja. In tudi v celem inozemstvu, zlasti v Nemčiji, se spoštuje cesarja Franc Jožefa I. kot vzdrževalca evropskega mira. V interesu tega mira kakor tudi notranjega mira avstrijskega bi bilo, da bi se ta rojstni dan še mnogokrat ponovil.

Kmetijski poduk v armadi. Državno vojno ministerstvo sklenilo je sporazumno s poljedelskim ministerstvom, da bode vpeljalo v avstrijski armadi kmetijski poduk. Na Nemškem se je ta uredba prav dobro obnesla in je misel iskreno pozdraviti!

Nova vojna postava, s katero se bode državna zbornica prav kmalu pečala, obsegala bode tudi določbo, po kateri se ne bode na smrt ali na težko ječo čez 10 let obsojene zločince več v armado sprejemalo.

O prebivalstvu. Število vojakov in civilnega prebivalstva, odnosno razmerje med temi številkami je prav zanimivo. Po posameznih kronovinah sestavljeno stoji to razmerje tako-le:

dežela:	vojak:	civil:
Galicija	63.202	7,958.924
Češka	39.406	6,734.903
Niževavstrijska	38.565	3,492.183
Moravska	14.670	2,606.274
Štajerska	10.461	1,431.140
Tirolska in Vorarlberg	18.420	1,073.872
Salzburg	2.021	212.576
Koroška	6.464	381.271
Kranjska	3.152	521.931
Dalmacija	8.966	637.096
Šlezija	4.908	751.682
Bukovina	3.994	797.370
Zgornjavavstrijska	7.714	844.953
Primorska	24.867	869.590

Angleška odvisnost od uvoza. Kakor znano, je na Angleškem kmetijstvo že skoraj popolnoma izginilo. L. 1851 šteli so na Angleškem med 1000 prebivalcev še 106 oseb, ki so se pečale s kmetijskim delom. Leta 1901 pa jih je bilo le še 30. To nazadovanje kmetijskega prebivalstva

se je seveda še naprej razvijalo. V enakem razmerju pa je postajalo angleško ljudstvo odvisno od tujega uvoza življenskih sredstev. To kažejo sledeče številke. Redilo se je na Angleškem:

Leto	od domaće pšenice milij. oseb	od tuje pšenice milij. oseb	skupaj milij. oseb
1884—1888	12 07	23 6	36 3
1889—1893	11 0	26 8	37 8
1884—1898	9 5	30 1	39 6
1899—1903	9 1	32 5	41 6
1904—1906	8 2	35 0	43 2

V letih 1884 do 1888 redila se je še ena tretjina angleškega prebivalstva od doma pridelane pšenice, l. 1906 pa komaj ena petina. Iz tega je razvidno, da živi angleško prebivalstvo popolnoma od tujega kruha. Naj se govori kar se hoče o moči denarja — dvoje stvari si ne sme noben narod od drugih izposoditi: tuja življenska sredstva za svoje prebivalce in tuje moštvo za svoje vojske. Gospodarsko zdrava ni nobena država, kjer ni zdravega kmetijstva!

Prof. dr. Spiegelberg, pisatelj slovite knjige „Lehrbuch für Geburtshilfe“, piše: Po doseženih uspehih na kralj. kliniki za ženske bolezni v Vratislavi rad potrjujem, da se naravna Franc Jožef-ova grenčica v tozadavnih slučaji uživa lahko dalje časa, ne da bi to imelo kakih posledic in ne da bi grenčica vsled tega izgubila na svojem učinkovanju. 4 641

Dopisi.

Središče. Gospod urednik, prosim Vas, pripravite mi za prihodnjo številko Vašega lista nekaj prostora, hočem naše „oberpurgarje“ malo poščigetati . . . Središčan.

Obriž. (Požar.) Dne 17. t. m. izbruhnil je v gospodarskih poslopih našega občinskega predstojnika okoli 11 ure po noči ogenj. Lele hitri pomoči požarnih bramb je pripisovati, da ni tudi hram zgorel. Pri požaru odlikovala se je posebno novo ustanovljena frankofska požarna bramba, ki je tukaj privraket imela pokazati svojo izurjenost. Vsa čast in hvala ji!

Ormož. (Cesarska slavnost.) 18. t. m. vršila se je običajna cesarska slavnost mestne požarne brambe ormoške. Te slavnosti udeležila se je tudi polnoštevilna, novo ustanovljena frankofska požarna bramba. Pri banketu sledilo je več govorov in se ima posebno omeniti govor g. Bauer-ja in g. Verhofsčaka ml. Prebivalstvo Ormoža in okolice pričakuje, da boste obe požarni brambi vedno skupno delovali za blagor in na korist in pomoč bližnjih.

Dopust ob žetvi.

Brezdovmno bila je vpeljava dopusta ob žetvi leta 1908 pripomoček za kmetijstvo. Poiskusna izpeljava teh dopustov ob žetvi (Erntearlaub) v letih 1908 in 1909 imela je lepe uspehe. Dokazano je zdaj, da je ta uredba ravno tako iz gospodarskega kakor iz vojaškega stališča opravičena. Vsled tega se je izvršilo številno ureditev z odlokom c. k. vojnega ministerstva z dně 8. maja 1910.

Namen dopusta ob žetvi je ta, da se kme-

šilja spo-
o pozla-
veržico
pismeno
a hiša
U.

80 h.

etna garani-
oni robci; 1
g. garnitura
serov, mod.
eleta, 1 par
o zrcalo; 1
duble-zlato
najlepsi raz-
do in staro,
in dame, 20
v hiši neob-
nar vredna
zpošiljalnica

115. 771
leška briter

aj. z ciglom
travniki
ron. Po
ni 1/2 ur
sestvo j
mesto in
za 8.000
v Celju

ja!
postelj!

K; boljših
h 2 K 80 b;
h 5 K 10 h;
o-belih, šli-
l kg flauma
7 K; belega
em franko.

nankinga, 1
blazinama,
vim, sivim,
laune 20 K;
6 K; glavne
1 12 K na-
Kar se ne
Nr. 716,
769

0000
AP 66

pristnem
ovejše i
7

takor na
1 zave
5 K 30
k; zastop
ko. Glavn
ajersko.

0000